

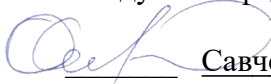

Міністерство освіти і науки України Національний
університет «Чернігівська політехніка» *Навчально-
науковий інститут інженерії виробництва та
будівництва*
Кафедра архітектури та дизайну

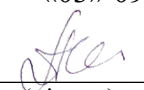
СИЛАБУС
Проектна типографіка

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 Савченко О.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

«03» 09. 2024р.

Розробник (-и): Посьмашна Л.М., викладач
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання) (підпис)

Силабус навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри архітектури та дизайну
(назва кафедри)

Протокол від « 03 » вересня 2024 р. № 11

Узгоджено з гарантом освітньої програми: Пономаревська О.І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Загальна інформація про дисципліну.

Тип дисципліни	Вибіркова дисципліна професійного циклу
Мова викладання	Українська
Рік навчання та семестр	2024 -2025 н. р. 1 семестр
Викладач (-і)	Посьмашна Людмила Митрофанівна, викладач
Профайл викладача (-ів)	https://kpcb.stu.cn.ua/posmashna-lyudmyla-mytrofanivna/
Контакти викладача	e-mail ludmilaposmasnaa@stu.cn.ua

2. Анотація курсу. Дисципліна «Проектна типографіка» є однією з професійно орієнтованих дисциплін підготовки студентів і передбачає вивчення принципів візуальної комунікації через текст, включаючи вибір та застосування шрифтів, створення композицій для друкованої та електронної продукції, і є ключовим компонентом освітньо-професійної програми «ДИЗАЙН (графічний дизайн)».

Курс «Проектна типографіка» складається з теоретичної та практичної частин. Він спрямований на вивчення та практичне засвоєння основ шрифтового та типографічного мистецтва. Шрифт є носієм двох функцій: інформаційної і художньо-естетичної. Можливості посилення впливу шрифту закладені в його естетичних якостях, виразних можливостях художньої форми. Ці його якості освоюються дисципліною «Проектна типографіка» і знаходять застосування у творчій практиці дизайнерів-графіків.

3. Мета та цілі курсу.

Розвинути у студентів знання, вміння та навички для професійного застосування шрифтів та типографічних принципів у проєктах графічного дизайну.

Сприяти формуванню творчого підходу до проєктної діяльності, навчити студентів розробляти власні візуальні концепції та перетворювати абстрактні ідеї на зрозумілі образи.

Навчити створювати текст, який є чітким, читабельним та естетично привабливим, що дозволяє ефективно передавати повідомлення в умовах візуального перенасичення.

Навчити використовувати типографіку як інструмент для досягнення мети проєкту, будь то створення логотипів, ілюстрацій, рекламних плакатів чи веб-банерів.

Загальні та фахові компетентності, які формує курс:

ЗК 1 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 2 Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

СК 7 Здатність застосовувати засоби спеціального рисунка та живопису (за спеціалізацією В2.01 Графічний дизайн), а також методики використання апаратних і програмних засобів комп'ютерних технологій.

СК 9 Здатність створювати затребуваний на ринку та суспільно відповідальний продукт дизайну (товари і послуги).

4. Результати навчання. Програмні результати навчання:

РН 1 Генерувати ідеї для вироблення креативних дизайн-пропозицій, вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій, застосовувати основні концепції візуальної комунікації у мистецькій та культурній сферах.

РН 2 Розробляти науково-обґрунтовану концепцію для розв'язання фахової проблем

РН 5 Розробляти, формувати та контролювати основні етапи виконання проєкту.

РН 6 Формувати проєктні складові у межах проєктних концепцій; володіти художніми та мистецькими формами соціальної відповідальності.

РН 11 Визначати естетичні проблеми дизайнерських шкіл та напрямків з урахуванням генезису сучасного художнього процесу в дизайні; мати синтетичне уявлення щодо історії формування сучасної візуальної культури.

РН 14 Застосовувати інноваційні методи і технології роботи з матеріалом (за спеціалізацією В2.01 Графічний дизайн).

РН 15 Представляти концептуальне вирішення об'єктів дизайну засобами новітніх технологій, застосовувати прийоми графічної подачі при розв'язанні художньо-проєктних завдань (за спеціалізацією В2.01 Графічний дизайн)..

4. Пререквізити

Пререквізити. Вивчення дисципліни потребує базових знань з колористики, композиції, інших мистецьких навиків.

Обсяг курсу.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
Практичні заняття	12

Самостійна робота	66
Індивідуальне завдання – розрахункова графічна робота	
Всього кредитів – <i>вказати кількість кредитів</i>	4 кредитів ЄКТС (120 годин)

Форма проведення занять: лекційні, практичні семінарські заняття, самостійна робота – з використанням системи дистанційного навчання Moodle та літератури тощо.

5. Тематика курсу.

1-й курс 1 семестр ПРОЄКТНА ТИПОГРАФІКА (4 кредити ЄКТС)		
Тематика лекційних занять 12 год.	Тематика практичних занять 12 год.	Тематика самостійної роботи 66 год
Змістовий модуль 2. Вступ до проєктної типографіки. Роль шрифту у формуванні фірмового стилю, логотипи та бренд-шрифти.		
Тема 1. Вступ до проєктної типографіки. Типографіки як мистецтво та засіб комунікації.	Тема 1. Типографіка як інструмент візуальної комунікації. Проектування фірмового шрифтового елемента.	Референси за темою: типографіка у графічному дизайні.
Тема 2. Принципи верстки та структурування тексту. Використання візуальної та функціональної можливості набірнього шрифту.	Тема 2. Типографічний плакат. Розробка плаката, де головним засобом виразності є шрифт.	Типографіка і стиль. Різновиди шрифтової графіки. Приклади.
Тема 3. Проектування фірмового шрифтового елемента. Візуалізація емоцій або понять за допомогою шрифту.	Тема 3. Типографічний плакат. Розробка плаката, де головним засобом виразності є шрифт (закінчення роботи).	Характер у та візуальних особливостей шрифту при розробці типографічних композицій. Закінчення.
Змістовий модуль 2. Практичне застосування, робота з модульною сіткою та стилістикою оформлення видання.		
Тема 4. Типографіка в айдентиці. Роль шрифту у формуванні фірмового стилю, логотипи та бренд-шрифти.	Тема 2. Буклет як елемент фірмового стилю. Створення функціонального буклету із назвами гарнітур.	Комбінування шрифтів. Створення типографічного буклету.
Тема 5. Шрифт, його візуальні особливості та характер при розробці типографічної композиції.	Тема 4. Практичне застосування, робота з модульною сіткою та стилістикою оформлення видання	Шрифт як образ, експериментальні шрифтові рішення. Продовження роботи.
Тема 6. Використання візуальних та функціональних можливостей набірнього шрифту.	Тема 5. Пошук модульної сітки для розвороту. Верстка тексту з урахуванням всіх типографічних принципів та прийомів.	Типографічна композиція. Закони побудови шрифтової композиції. Закінчення роботи.

6. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання курсу відбувається за 100-бальною системою. Іспит складає 30 балів, робота під час семестру складає 60 балів. Курсовий проєкт оцінюється окремо. Додаткові бали можна одержати за участь у науковій роботі кафедри АД: підготовка тез на наукову конференцію – 10 балів, підготовка презентації та виступ на науковому семінарі – 10 балів, друк статті у фаховому збірнику –10 балів.
Вимоги до РГР, КР, КП тощо	Графічне завдання у вигляді альбому виконується відповідно до заданого варіанту на аркушах А3 і зшивається. Склад завдання і особливості оформлення прописано у методичних вказівках до виконання курсової роботи, які розміщено на сторінці дисципліни у Moodle.
Практичні (лабораторні) заняття	На заняттях – виконання загальних для всіх або індивідуальних завдань. До 10 балів за 1 семінарське заняття.
Умови допуску до підсумкового контролю	Умова допуску до складання іспиту – успішний захист курсової роботи і виконання всіх передбачених програмою індивідуальних завдань.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю		Кількість балів
Змістовий модуль 1. Практичне застосування, робота з модульною сіткою та стилістикою оформлення видання.		
1	Тема 1. Вступ до проєктної типографіки. Типографіки як мистецтво та засіб комунікації.	0....10
2	Тема 2 Принципи верстки та структурування тексту. Використання візуальної та функціональної можливості набірних шрифтів.	0....10
3	Тема 3. Проектування фірмового шрифтового елемента. Візуалізація емоцій або понять за допомогою шрифтів.	0....10
Змістовий модуль 2. Змістовий модуль 2. Практичне застосування, робота з модульною сіткою та стилістикою оформлення видання.		
4	Тема 4. Типографіка в айдентиці. Роль шрифту у формуванні фірмового стилю, логотипи та бренд-шрифти	0....10
5	Тема 5. Шрифт, його візуальні особливості та характер при розробці типографічної композиції.	0....10
6	Тема 6. Використання візуальних та функціональних можливостей набірних шрифтів.	0....10
Усього поточний і проміжний модульний контроль		0....60
Семестровий контроль (Екзамен/диференційований залік/залік)		0....40
Разом		0...100

Шкала оцінювання результатів навчання

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (диференційований залік)	
		для екзамену (диференційованого заліку), курсового проєкту (роботи), практики, атестації	для заліку
90 – 100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)		
66-74	D (задовільно)	задовільно	
60-65	E (достатньо)		
0-59	FX (незадовільно)	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання

7. Обладнання та програмне забезпечення (за необхідності). Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word, довільні доступні професійні графічні редактори для створення растрових та векторних зображень (Photopea, Figma).

8. Політики курсу. «У випадку, якщо здобувач протягом семестру не виконав у повному обсязі всіх видів навчальної роботи, має невідпрацьовані практичні роботи або не набрав мінімально необхідну кількість балів (25), він не допускається до складання диференційованого заліку під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку, передбаченому [«Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів НУ «Чернігівська політехніка»](#)». Повторне складання заліку з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється. У випадку повторного складання заліку всі набрані протягом семестру бали анулюються, а повторний диференційований залік складається у вигляді тестування.

До загальної політики курсу відноситься дотримання принципів відвідування занять у відповідності до затвердженого розкладу, а також вільного відвідування лекційних занять для осіб, які отримали на це дозвіл відповідно до [«Порядку надання дозволу на вільне відвідування занять здобувачам вищої освіти НУ «Чернігівська політехніка»](#)». Запорукою успішного вивчення дисципліни є активність та залучення під час проведення практичних та лекційних занять – відповіді на запитання викладача (як один з елементів поточного контролю), задавання питань для уточнення незрозумілих моментів, вирішення практичних завдань. Консультації відбуваються в аудиторіях університету у відповідності до затвердженого розкладу або ж особистих чи групових консультацій (через вбудований форум) на сторінці курсу в системі дистанційного навчання НУ «Чернігівська політехніка».

Політика дедлайнів

Своєчасність здачі практичних роботи оцінюється в 0,5 балу за кожну практичну роботу. Своєчасність здачі РГР оцінюється в 1 бал. Відповідно, максимальна оцінка за невчасно здані роботи зменшується на зазначену кількість балів. Виключенням може бути наявність поважних причин несвоєчасної здачі зазначених робіт (хвороба, участь в зазначений час в інших видах навчальної, наукової чи організаційної роботи, офіційна робота за фахом тощо).

Політика користування ноутбуками / смартфонами

Прохання до здобувачів тримати смартфони переведеними у беззвучний режим протягом лекційних та практичних занять, так як дзвінки, переписки та спілкування у соціальних мережах відволікають від проведення занять як викладача, так й інших здобувачів.

Політика заохочень та стягнень

За результатами навчальної, наукової або організаційної діяльності здобувачів вищої освіти за курсом їм можуть нараховуватися додаткові бали – до 10 балів, у залежності від вагомості досягнень. Види позанавчальної діяльності, за якими здобувачі вищої освіти

заохочуються додатковою кількістю балів: участь у міжнародних проєктах, наукові дослідження, тези, участь у науково-практичних конференціях, винаходи, патенти, авторські свідоцтва за напрямками курсу.

Політика академічної доброчесності

Академічна доброчесність повинна бути забезпечена під час проходження даного курсу, (принципи описані у [Кодексі академічної доброчесності НУ «Чернігівська політехніка»](#)). Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, статтях, практичних авторських розробках, при складанні екзаменів тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти, а також результати навчання у неформальній та/або інформальній освіті, можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до положення [«Порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у НУ «Чернігівська політехніка»](#)». Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується на окремі змістові модулі (теми) навчальної дисципліни.

11. Рекомендована література.

1. Даниленко В. Я. Дизайн України у світовому контексті художньо-проектної культури: Монографія. Харків : ХДАДМ; Колорит, 2005. 244 с.; іл.
2. Гевін Емброуз, Найджел Оно-Біллсон Основи. Графічний дизайн 01: Підхід і мова. Київ : ArtHuss, 2019.с.
3. Гевін Емброуз, Ніл Леонард Основи. Графічний дизайн 02: Дизайнерське дослідження. Київ : ArtHuss, 2019. 192 с.
4. Даниленко В. Я. Майбутнє європейського дизайну. Харків : Колорит, 2007. 197 с.
5. Лагода О. Формування нової методології навчання в дизайнерській освіті. Педагогічні аспекти підготовки викладачів з дизайну: сучасність і перспективи. Харків: ХДАДМ, 2017. с.62-64.
6. Алексіс Л. Бойлен. Візуальна культура / пер. з англ. Г. Лелів. Київ: ArtHuss, 2021. 206 с.
7. Поліщук А.А. Теорія та практика графіки. : навч. пос. / Поліщук А.А. – Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2015. – 212 с.
8. [Удріс-Бородавко Н. Графічний дизайн з українським обличчям. Київ : ArtHuss, 2023. 204 с.](#)
9. Яковлев М.І. Композиція + геометрія. – Київ: Каравела, 2007. – 240 с.